

Tellija:	AS Paide MEK Karja tn 18 72720 Paide Registrikood: 10710760 +372 50 55 048 janek@paidemek.ee	Peaprojekteerija:	Roadplan OÜ Tiigi tn 78 50410 Tartu Registrikood: 12432118 erkko@roadplan.ee +372 509 2823
Töö number:	24040	Köite number:	1
Töö nimetus:	Kalli mnt 2c ülekäigurada		
Ehitise aadress(id):	Tõstamaa alevik, Pärnu linn, Pärnu maakond		
Kinnismälestise ja/või muinsuskaitseala nimetused ja numbrid:	-		
Üldosa Põhiprojekt			

Tegevjuht

Riho Milva*Kutsetunnistus nr 155614. Volitatud teedeinsener, tase 8*

Projektijuht

Erkko Teder*Kutsetunnistus nr E016633. Diplomeeritud teedeinsener, tase 7 esmane kutse***02.10.2024 Tartu**

I SELETUSKIRI

Sisukord

1.	Olemasolev olukord.....	4
1.1.	Olemasoleva olukorra kirjeldus.....	4
1.2.	Kitsendused.....	4
1.3.	Kultuurimälestised.....	4
1.4.	Keskkonnakaitse objektid	4
1.5.	Olemasolevad tehnovõrgud.....	5
2.	Seotud planeeringud ja projektid.....	5
2.1	Planeeringud	5
2.1.1	Tõstamaa valla üldplaneering (kehtiv)	5
2.1.2	Kalli mnt 2c kinnistu detailplaneering (menetluses).....	5
3.	Geodeetiline mõõdistusvõrk	6
4.	Uuringud	6
4.1	Topo-geodeetiline uuring	6
5.	Projekti osad	6
5.1	Teedeehituslik osa	6
5.2	Välisvalgustuse osa	6
6.	Juhised tööde teostamiseks	6
6.1	Üldised juhised	6
6.2	Ehitusaegne liikluskorraldus ja ohutus ehitusplatsil.....	8
6.3	Muinsuskaitse	9
6.4	Keskkonnakaitse	9
6.5	Ehitusobjekti pildistamine ja vajumisvaatlused.....	11
6.6	Ehitustööde järelevalve ja ehitustööde dokumenteerimine	11

II PROJEKTI KOOSSEIS

Uuringud eraldiseisvates köidetes				
Nr	Uuringu nimetus	Koostaja	Nr või kuupäev	Märkused
1	Topo-geodeetiline uuring	Geodeesia 24 OÜ	9686-24	Esitatud digitaalselt
Projekti osad eraldiseisvates köidetes				
Nr	Projekti osa	Koostaja	Töö number	Märkused
1	Üldosa	Roadplan OÜ	24040	Käesolev köide
2	Teedeehituslik osa	Roadplan OÜ	24040	
3	Välisvalgustuse osa	Roadplan OÜ	24040	

Töö number ja osa: 24040 / Üldosa
Töö nimi: Kalli mnt 2c ülekäigurada
Ehitise aadress(id): Tõstamaa alevik, Pärnu linn, Pärnu maakond

Stadium: Põhiprojekt
Vastutav isik: Erkko Teder

I SELETUSKIRI

Käesolev projekt on koostatud AS Paide MEK tellimusel. Projekti koostamisel on aluseks võetud Transpordiameti poolt väljastatud projekteerimistingimused, võrguvaldajate tehnilised tingimused ning projekteerimise koosolekutel vastu võetud otsused.

Projekti eesmärk on valgustatud ülekäiguraja projekteerimine üle riigitee nr 19131 Kalli-Tõstamaa-Värati tee km 24,85 Kalli mnt 2c kinnistu (82601:001:0421).

Projekteerimisel on arvestatud:

- ✓ Eestis kehtivaid seadusi ja normdokumente, mis on kätte saadavad Elektroonilise Riigi Teataja kataloogist – www.riigiteataja.ee
- ✓ Standardeid, mis on kätte saadavad Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse veebilehelt www.evs.ee/et/
- ✓ Transpordiameti juhendeid, mis on kättesaadavad veebilehe tee-ehituse rubriigist „Juhendid“ transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/tee-ehitus/juhendid

1. Olemasolev olukord

1.1. Olemasoleva olukorra kirjeldus

Projekteeritav ülekäigurada asub Pärnu maakonnas, Pärnu linnas, Tõstamaa alevikus, riigiteel nr 19131 km 24,85.

1.2. Kitsendused

Projekteeritud ehitustööde alal paiknevad järgnevad kitsendused:

- ✓ olemasolevate tehnovõrkude kaitsevööndid.
- Projekteeritud ehitustööde vahetusläheduses paikneb:
- ✓ Tõstamaa meierei

1.3. Kultuurimälestised

Projekteeritud ehitustööde ala ei jää kultuurimälestiste kaitsevööndisse.

1.4. Keskkonnakaitselised objektid

Projekteeritud ehitustööde ala ei jää keskkonnakaitseliste objektide kaitsevööndisse.

1.5. Olemasolevad tehnovõrgud

Projekteeritud alal paiknevad olemasolevad tehnovõrgud ja tehnovõrkude rajatised. Alal paiknevad tehnovõrgud ning asukohad on leitavad topo-geodeetilisest uuringust.

2. Seotud planeeringud ja projektid

2.1 Planeeringud

2.1.1 Tõstamaa valla üldplaneering (kehtiv)

Käesolev planeering on kehtestatud 07.03.2008. Tõstamaa valla arengu põhieesmärkideks:

- / valla elukeskkonna igakülgne arendamine;
- / alalise elanikkonna suurendamine;
- / elanikkonna toimetuleku tagamine ja sotsiaalse turvalisuse suurendamine;
- / elanike konkurentsivõime tõstmine tööjõuturul;
- / infrastruktuuri arendamine;
- / informatsiooni leviku ja kättesaadavuse tagamine;
- / valla muutmine ettevõtjale atraktiivseks;
- / elanike haridus- ja vaba aja sisuka veetmise võimaluste loomine.

2.1.2 Kalli mnt 2c kinnistu detailplaneering (menetluses)

Käesolev planeering on ülekäiguraja projekteerimise ajal menetluses. Planeering on algatatud 14.10.2021.

Peamine eesmärk on Kalli mnt 2c kinnistule tankla ja selle juurde kuuluva kaupluse, pesula ja parkla ehitamiseks ning Kalli mnt 2d alajaama kinnistu likvideerimine (alajaama on ümber tõstetud).

Detailplaneeringu peamised ülesanded on:

- / krundipiiride määramine;
- / uute kruntide ehitusõiguse määramine;
- / uute kruntide hoonestusala, see tähendab krundi osa, kuhu võib rajada krundi ehitusõigusega lubatud hooned, piiritlemine;
- / hoonete olulisemate arhitektuurinõuete seadmine;
- / servituutide vajaduse määramine;
- / töötada välja haljastuse ning heakorrastuse põhimõtted;
- / lahendada parkimine;
- / tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha määramine;
- / anda arvamus keskkonnamõjude hindamise vajalikkuse kohta.

Kalli mnt 2c kinnistu detailplaneeringu lahendus on sisendiks käesoleva ülekäiguraja projekti koostamisel.

3. Geodeetiline mõõdistusvõrk

Projekteeritud ehitustööde alasse ei jää geodeetilise mõõdistusvõrgu punkte.

4. Uuringud

4.1 Topo-geodeetiline uuring

Töö koostaja: Geodeesia 24 OÜ

Töö nimi: Kalli mnt 2c, Tõstamaa alevik, Pärnu linn - geoalus

Töö number: 9686-24

5. Projekti osad

5.1 Teedeehituslik osa

Teedeehituslik osa asub eraldiseisvas köites. Projekti osa koostaja ja töö number vt „Projekti koosseis“.

5.2 Välisvalgustuse osa

Välisvalgustuse osa asub eraldiseisvas köites. Projekti osa koostaja ja töö number vt „Projekti koosseis“.

6. Juhised tööde teostamiseks

6.1 Üldised juhised

Kõik ehitus- ja paigaldustööd peavad olema tehtud tööde kirjeldustes ja joonistel toodu kohaselt. Ehitustööde peatöövõtja (edaspidi nimetatud kui Töövõtja) peab projektile ehitustööde hinnapakkumise esitama selliselt, et see sisaldaks kõigi aparaatide, materjali, tööjõu, transpordi paigalduse jm maksumusi, arvestusega, et tööd oleksid tehtud kuni täieliku valmiduseni.

Käesoleva projekti mahtu kuuluvad kõik tööd, mis on vajalikud projektiga määratud tööde tegemiseks, sh tööd, mida ei ole käesolevas projektis otsesõnu kirjeldatud, kuid mis kuuluvad Töövõtja poolt tegemisele hea ehitustava kohaselt.

Ehitustöödel tekkinud küsimused ja probleemid, mida pole kajastatud käesolevas projektis või on ebaselged, lahendatakse töö käigus kooskõlastatult projekti autori ja töö Tellijaga.

Töö number ja osa: 24040 / Üldosa

Stadium: Põhiprojekt

Töö nimi: Kalli mnt 2c ülekäigurada

Vastutav isik: Erkko Teder

Ehitise aadress(id): Tõstamaa alevik, Pärnu linn, Pärnu maakond

Ehitustööde teostamisel peab järgima projekti kooskõlastustel, kooskõlastuste koondtabelis ja/või ehitusloal märgitud kolmandate osapoolte võimalike **täiendavate tingimustega**. Töövõtja peab arvestama neist kooskõlastustest ja täiendavatest tingimustest tulenevate kuludega. Tööde alustamisel tuleb informeerida seotud osapooli, sh tehnovõrkude valdajaid ja piirnevaid maaomanikke mõistliku aja jooksul enne ehitustööde alustamist.

Ehitusloa ja/või ehitusteatisel olemasolu ei anna õigust maaüksuse või ehitise omaniku loata ehitada.

Kõik ehitustööd peavad olema tehtud vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele määrustele, nõuetele ja normatiividele ning järgides Tellija volitatud esindaja nõudeid. Töövõtja peab ehitus- ja paigaldustöödel täitma kõiki territooriumi- või võrguvaldaja ning Tellija poolt volitatud isiku ettekirjutusi. Ehitusele seatakse garantiiaeg, mille pikkus määratakse Tellija ja Töövõtja vahelises lepingus. Kõik ehituse garantiiajal ilmnenu vead või ebakvaliteetsed materjalid kõrvaldab Töövõtja omal kulul.

Enne põhiliste ehitustööde algust tuleb välja märkida kõik iseloomulikud projektlahenduse elemendid. Väljamärgitud punktid tuleks looduses kindlustada ning vastavalt vajadusele ka taastada või uuesti välja märkida.

Kõik tööde korrektseks teostamiseks vajalikud ajutised laoplatsid kuuluvad lahutamatu osana iga konkreetse tööetapi juurde. Ajutiste laoplatside asukohad on Töövõtja kohustatud ise enne tööde algust leidma ning vajadusel sõlmima nende kasutamiseks vajalikud kokkulepped. Vajadusel tuleb ajutiste laoplatside asukohad täpsustada ja/või kooskõlastada täiendavalt Tellija või omavalitsusega enne ehitustööde algust. Kasutuskõlblikud lammutussaadused anda üle omanikule, ülejääk utiliseerida vastavalt jäätme käitlusseadusele.

Töövõtja peab hoolitsema, et ehitustööde käigus teostataks kõik seaduste ja määrustega määratud ülevaatused ja kontrollid vastavate ametiisikute poolt. Tehtavatest kontrollidest tuleb Tellijat teavitada vähemalt 1 tööpäev enne kontrolli toimumist, et Tellija esindaja saaks võimaluse korral ülevaatusel osa võtta.

Täpsustada ja tähistada tehnovõrkude täpne asukoht, vajadusel surfimise teel. Tööde teostamisel tehnovõrkude kaitsevööndites tuleb kinni pidada kehtestatud ohutustehnilistest nõuetest ja võrguvaldajate poolt seatud piirangutest. Töövõtjal tuleb täita nimetatud rajatiste valdajate poolt esitatavaid nõudeid (nt toestamine) töötamisel rajatiste vahetus läheduses.

Kaevetööd tehnovõrkude kaitsevööndites tuleb teostada käsitsi, kui ei ole võrguvaldajaga kokku lepitud teisiti. Ehitustööde ajal võtta Töövõtjal kasutusele kõik kaitsemeetmed vältimaks olemasolevate tehnovõrkude vigastamist. Elektritöödele võib lubada ainult sellekohast väljaõpet omavat personali. Elektritööde teostamisel ja dokumenteerimisel tuleb lähtuda Elektrilevi OÜ elektripaigaldise kasutuselevõtu protseduuridest.

Kaevetöid võib alustada vastavate lubade olemasolul. Ehitustööde teostamine peab olema kooskõlastatud tööde Tellijaga ning maaüksuse või ehitise omanikuga. Ehitustöid ei tohi ilma maaüksuse või ehitise omaniku loata teostada. Töövõtja peab kõikide seotud maaüksuste või ehitiste omanikega kokku leppima ehitustööde teostamise korra ja täpse ajakava.

Tööde läbiviimisel ja ehituskaeviku piirete teostamisel lähtuda kehtivast määrusest "Nõuded ajutisele liikluskorraldusele" ning riigiteedel juhendist "Riigiteede ajutine liikluskorraldus. Juhend liikluse korraldamiseks riigiteede ehitus- ja korrashoiutöödel".

Töövõtja kohustub fikseerima/pildistama kõik olemasolevad piiritähised looduses enne ehitustööde algust. Kui piiritähis looduses puudub, tuleb see fikseerida maaomaniku ja Tellija esindaja juuresolekul. Piirinaabrite piiride tähised, mis on looduses leitud ja fikseeritud, peavad säilima ehitusperioodi lõpuni. Kui ehituse käigus piirinaabrite piiride tähised saavad kahjustada või hävinevad, peab need Töövõtja oma kuludega taastama.

Töövõtja peab ehitamisega kaasnevate veoste vedamisel ja muude sõidukite liiklemisel kindlustama ehitusobjektilt väljuvate sõidukite rehvide puhtuse ning vältima ehitusprahi, pinnase, tolmu ning vee kandumise väljapoole ehitusobjekti piire. Selleks tuleb vajadusel rajada ehitusobjektile või selle vahetusse lähedusse rehvide puhastamiseks sobiv hooldusala ning korraldada vajadusel teehooldetööd. Juhul kui hooldusala asub väljaspool ehitusobjekti tuleb kavandada ja tagada ka selle ala ehitusjärgne heakorrastamine.

Ehitus- või puurimistööde ajal tuleb vältida liigse müra ja vibratsiooni tekitamist. Potentsiaalselt müra- ja vibratsioonirikkad tööd tuleb planeerida päevasele ajale. Ajavahemikule 21.00-07.00 on Keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kehtestatud ehitusmüra piirväärtuseks 45dB. Kui vältimatuid mürarikkeid töid tuleb ette tihemini kui kahel päeval nädalas, tuleb selliste tööde kestusest teavitada kõiki lähedal asuvaid elanikke ja õppeasutusi.

6.2 Ehitusaegne liikluskorraldus ja ohutus ehitusplatsil

Ehitusaegse liikluskorralduse eest vastutab Töövõtja. Ehitustööde tegemise ajaks on vajalik objekt nõuetekohaselt märkide ja viitadega tähistada. Ehitustöödega mõjutatav piirkond peab kogu tööperioodi vältel olema tähistatud ja vastavalt vajadusele ka valgustatud nii, et tööde teostamine ei ohustaks piirkonda läbivate või seal töid teostavate inimeste elu, tervist ega vara.

Töövõtja peab arvestama kõigi projekti teostamiseks vajalike liikluse sulgemisest, ümbersuunamisest ja endise liiklusolukorra taastamisest (nt olemasolevate liiklusmärkide eemaldamine, ajutiste liiklusmärkide paigaldamine jne) tulenevate kulutustega. Kasutatavate liiklusmärkide kuju ja paigaldus peab vastama kehtivale korrale. Töövõtja peab arvestama kõigi projekti teostamiseks vajalike tööpiirkonna tähistamisest tulenevate kulutustega. Töövõtja vastutab ajutiste tähistest, piirete ja liiklusmärkide säilimise ning nende puudumisest tekkinud kahjude hüvitamise eest.

Enne ehitustööde alustamist kohustub Töövõtja koostama ehitusaegse liikluskorraldusskeemi ja kooskõlastama selle kohaliku omavalitsuse või Transpordiameti liikluskorralduse spetsialistiga. Ehitusaegne liikluskorraldus ehitusobjektile peab vastama kooskõlastatud skeemile.

Kõik projekti koosseisu kuuluvad tööd teostada liiklust sulgemata. Kui Töövõtjal on vaja projekti koosseisu kuuluvaid töid teostada suletud liiklusega, peab ehitusaegne liikluskorraldus nägema ette skeemi võimalikuks ümbersõiduks (sh ühistransport, jalakäijad ja teised kergliiklejad). Samuti tuleb sel juhul Töövõtjal hinnata ümbersõiduteede kandevõimet ja seisukorda. Olemasolev olukord tuleb Töövõtjal fikseerida ja uute defektide ilmnemisel oma kuludega ümbersõidutee pärast ajutise ümbersõidu lõpetamist remontida.

Lubatud on lühiajalised sulgemised vastavalt kooskõlastatud ehitusaegsele liikluskorraldusskeemile. Töövõtja peab tagama ehitusperioodil kodanikele ligipääsu oma maaüksustele, mis piirnevad ehitusobjektiga.

Kõik ehitusplatsil töötavad inimesed peavad olema instrueeritud ohutustehnika nõuetes. Kõrvaliste isikute juurdepääs ehitusplatsile ja töötsoonidesse peab olema tõkestatud. Ohutuse eest ehitusplatsil vastutab täielikult Töövõtja.

6.3 Muinsuskaitse

Projekteeritud ehitustööde ala ei jää kultuurimälestiste kaitsevööndisse.

Pinnase- ja kaevetöödel tuleb arvestada kultuuriväärtusega leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalustega ka väljaspool kultuurimälestise ja nende kaitsevööndi ala ehk arvestada tuleb sellega terve projektiala ulatuses. Kui töid tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurikiht, sh inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööde tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutumatu kujul ning viivitamatult teatama sellest Muinsuskaitseametile (MuKS § 31 ja § 60).

6.4 Keskkonnakaitse

Töövõtja peab oma tegevuses lähtuma headest ehitustavadest ning ei tohi kahjustada keskkonda.

Töövõtja peab vältima saasteainete sattumist pinnasesse ja/või (põhja)vette. Kütused ja õlid peavad olema ladustatud viisil, mis välistab võimalikud lekked. Masinate ja seadmete tankimine ei tohi toimuda veekogule lähemal kui 50 meetrit. Masinate ja seadmete tankimis- ja ladustamisplatsid ei tohiks võimalusel paikneda majapidamiste lähedal. Töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Töövõtja peab teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud.

Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada kraavidest ning kaevudest kaugemale kui 50 m. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine kraavide või puurkaevude lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandada töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vette. Töökorras mitteolevaid reostusohtlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.

Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid, sh lõhn) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).

Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada, eriti eluhoonete läheduses.

Töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel vastavalt Eesti Vabariigis kehtivaile seadustele ja nõuetele ning Tellija poolt esitatud juhiste. Tähelepanu tuleb pöörata ehitustöödel tekkivate jäätmete käitlusele. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda vastavale ettevõttele, kellel on olemas jäätmeluba ohtlike jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks.

Ehitusjäätmete kogumine ja utiliseerimine on Töövõtja kohustus. Arvestada tuleb jäätmeseaduses ja kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjades olevate nõuetega.

Tööde piirkonnas peavad olema piisavalt suured prügikonteinerid ning kõik tekkivad jäätmed tuleb ladustada sinna. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud. Kõik ehitustööde ajal ajutiselt hõivatud tööpiirkonnad tuleb lepingu lõppedes taastada nende endises seisukorras.

Tehnovõrgud (elektrikaablid, torustikud jms), mis on kasutusest maas, eemaldada võimalikult suures ulatuses, saadud materjalid suunata taaskasutusse. Korralikud seadmed ja detailid (nt valgustid, äärekivid jms) suunata võimalusel korduskasutusse. Lammutusjäätmete (nt betooni) taaskasutamine kohapeal või väljaspool ehitusplatsi täitematerjalina kooskõlastada eelnevalt Keskkonnaametiga (www.keskkonnaamet.ee). Välistada tuleb kasvupinnase reostamine ja ülemäärane tihendamine.

Kasutusloa taotlusele tuleb lisada dokumendid, mis tõendavad ehitamisel tekkinud jäätmete nõuetekohast üleandmist taaskasutamiseks või ladestamiseks.

Kui ehitustööde alas on varasemalt teada võimalik pinnasereostuse oht, tuleb pinnasetööde teostamisel jälgida pinnase omadusi. Kui väljakaevatavas pinnases on tunda kütusele

iseloomulikkude lõhna või näha pinnasekihtides selgesti eristuvat reostust, teavitada sellest koheselt kohalikku omavalitsust. Reostuskolde likvideerimiseni tuleb muu reostuse levikut soodustav tegevus peatada.

6.5 Ehitusobjekti pildistamine ja vajumisvaatlused

Enne projekteeritud lahenduse mahamärkimist ja materjali toomist objektile tuleb Töövõtjal teha põhjalik ja süstemaatiline ehitusplatsi tööpiirkonna ja objekti piirinaabrite piiritähiste pildistamine. Pildistamisel tuleb fikseerida hooned (pöörates erilist tähelepanu olemasolevatele kahjustustele – praod, vajumise ilmingud jms), teekatted, äärekivid, kraavid, haljasalad, puud, pöösad, liikluskorraldusvahendid, tehnovõrkude maapealsed elemendid (kaevud, postid), piirded, piirdeaiaid, väravad, piirinaabrite piiritähised, säilitatavad puud, hekid jms. Fotod tuleb teha vahetult enne ehitustegevuse algust.

Fotod peavad olema digitaalsed ning salvestatud digitaalsele andmekandjale (nt USB, väline kõvaketas). Need tuleb nimetada ja süstematiseerida nii, et oleks tagatud vajaliku info kiire ülesleidmine. Pildistuse asukoht peab olema üheselt määratletav.

Töövõtja peab tegema vajumisvaatlusi hoonetele, müüridele ja teistele säilitatavatele tähtsatele ehitistele, mis asuvad ehitatavatele objektidele lähemal kui 5m. Selleks peab olemasoleval ehitisel nähtaval kohal tähistama piisaval hulgal kontrollpunkte, mis tuleb mõõdistada enne ehitustööde algust ja peale ehitustööde lõpetamist (teekatete ja haljasalade taastamist). Vajadusel teha kontrollmõõdistusi ehitustööde ajal. Esmase kontrollmõõdistuse aruanne peab olema teostatud enne ehitustööde algust. Lõplik kontrollmõõdistus tuleb esitada koos teostusmõõdistusega. Nii esmane kui ehitustöödele järgnev kontrollmõõdistus tuleb siduda ehitustööde mõjualast väljaspool asuva kõrgusvõrgu reeperiga. Ehitise omaniku pretensioonide korral otsustab Järelevalve insener vajumisvaatluste tulemuste ja tehtud fotode põhjal ehitustööde mõju hoonele.

Antud fotod ja vajumisvaatlused on tõestusmaterjaliks ehitustegevusele eelnenud olukorra fikseerimisel. Eeltoodud abinõud on vajalikud üksikasjade kindlaksmääramiseks ning kolmandate isikute võimalike kahjunõuete (hoonetele, piiretele, piiritähistele jne tekitatud kahjude) õigustatuse hindamiseks.

Kui Töövõtja ei ole täitnud eeltoodud nõudeid ehituseelse olukorra fikseerimisel ega suuda seetõttu tõendada, et ta ei ole vastutav tööde tegemise piirkonnas olevate ehitiste või muude objektide kahjustuste eest, loetakse Töövõtja nende defektide eest vastutavaks ning defektide likvideerimine ja sellega seonduvate kulude kandmine kuulub Töövõtja kohustuste hulka.

6.6 Ehitustööde järelevalve ja ehitustööde dokumenteerimine

Ehitustööde järelevalvet teostab Tellija poolt volitatud isik või ettevõtte. Kõrvalekalded projektist kooskõlastatakse Tellija ja projekteerijaga ning fikseeritakse kirjalikult. Tööde teostamise kohta

koostatakse kaetud tööde aktid. Tööde lõpetamisel tuleb teostada kõik vajalikud kontrollmõõtmised, mis tõestavad tööde kvaliteetset teostust. Kontrollmõõtmised võib teostada Töövõtja või mõni teine ettevõtte tingimusel, et ta omab selleks vastavaid lube ja registreeringuid.

Kui teostatakse elektritöid, ei loeta neid valmisolevaks enne, kui kõik teimid ja testid on tehtud ning nende tulemused vastavad nõuetele. Töövõtjal peab enne ehituse alustamist olema ehituse tööohutuse plaan, mis peab sisaldama abinõusid, mida sellel ehitusplatsil rakendatakse ohutute töötingimuste loomiseks, võttes arvesse ka platsil või selle läheduses toimuvat tegevust.

Seletuskirja koostaja:

Erkko Teder
(Allkirjastatud digitaalselt)

